

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลในรูปของการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ (แสดงไว้ในตารางที่ 4-9)
- ตอนที่ 2 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (แสดงไว้ในตารางที่10-13)
- ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test (แสดงไว้ในตารางที่14)
- ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลจำแนกตามขนาดของวิทยาลัย ประสพการณ์ในการได้รับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test (แสดงไว้ในตารางที่ 15-16)
- ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล จำแนกตามระยะเวลาที่มีการใช้การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Kruskal-Wallis Test (แสดงไว้ในตารางที่ 17)
- ตอนที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามขนาดของวิทยาลัย วิเคราะห์โดยใช้ สถิติ t-test (แสดงไว้ในตารางที่ 18)
- ตอนที่ 7 ข้อมูลเชิงบรรยายเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ข้อดี ข้อเสีย ปัญหาและข้อเสนอแนะตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ (แสดงไว้ในตารางที่ 19-21)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์และนักศึกษายาบาลในรูปของการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล จำแนกตามจำนวนวิชาที่สอน ขนาดของวิทยาลัย ระยะเวลาที่มีการใช้การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ประสบการณ์การได้รับการอบรมเรื่องการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก และการดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.จำนวนวิชาที่สอน		
1 รายวิชา	98	65.3
2 รายวิชา	32	21.3
3 รายวิชา	13	8.7
4 รายวิชา	4	2.7
5 รายวิชา	1	0.7
6 รายวิชา	2	1.3
รวม	150	100.0
2.ขนาดของวิทยาลัย		
ขนาดกลาง	46	30.7
ขนาดใหญ่	104	69.3
รวม	150	100.0
3.ระยะเวลาในการนำการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักมาสอน		
1 ปี	14	9.3
2-4 ปี	123	82.0
5 ปีขึ้นไป	13	8.7
รวม	150	100.0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4.ประสบการณ์การได้รับการอบรมเรื่อง		
การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหา		
เป็นหลัก		
ไม่เคยอบรม	28	18.7
เคยรับการอบรม	122	81.3
รวม	150	100.0
ในประเทศ		
ในประเทศ	110	90.2
ต่างประเทศ	1	0.8
ในและต่างประเทศ	8	6.6
ไม่ตอบ	3	2.4
รวม	122	100.0
เวลาในการอบรม		
1-3 วัน	60	49.2
4-6 วัน	38	31.2
7-9 วัน	2	1.6
10 วันขึ้นไป	19	15.6
ไม่ตอบ	3	2.4
รวม	122	100.0
สถานที่ที่เคยอบรม		
1 แห่ง	75	61.6
2 แห่ง	26	21.3
3 แห่ง	17	13.9
4 แห่ง	1	0.8
ไม่ตอบ	3	2.4
รวม	122	100.0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5.การดำเนินการจัดการเรียนการสอน		
โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก		
จัดสอนเฉพาะหัวข้อ (บท) ในบางรายวิชา	119	79.3
จัดสอนทั้งรายวิชา	15	10.0
จัดสอนเฉพาะหัวข้อ(บท)ในบางรายวิชาและจัดสอนทั้งรายวิชา	14	9.3
จัดสอนทั้งรายวิชาและจัดสอนทั้งหลักสูตร	2	1.4
รวม	150	100.0

N = 150

จากตารางที่ 4 พบว่า อาจารย์ที่สอนเพียง 1 รายวิชา มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ65.3) รองลงมาได้แก่ 2 รายวิชา (ร้อยละ21.3) ,3 รายวิชา (ร้อยละ8.7) และที่น้อยที่สุดคือ 5 รายวิชา (ร้อยละ 0.7)

อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลที่มีขนาดใหญ่มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 69.3) และที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลางมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 30.7)

อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลต่างๆที่นำการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนอยู่ในช่วง 2-4 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 82.0) รองลงมาคือ 1 ปี (ร้อยละ 9.3) และ 5 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 8.7)

อาจารย์ที่เคยรับการอบรมเรื่อง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ81.3) และที่ไม่เคยรับการอบรมมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 18.7) และสำหรับอาจารย์ที่เคยรับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก พบว่า เคยอบรมในประเทศมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 90.2) รองลงมาได้แก่ เคยอบรมทั้งในและต่างประเทศ (ร้อยละ 6.6) และเคยอบรมต่างประเทศมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.8) และพบว่าอาจารย์ที่เคยอบรมอยู่ในระยะเวลา 1-3 วันมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 49.2) รองลงมาได้แก่ 4-6 วัน (ร้อยละ 31.2) , 10 วันขึ้นไป (ร้อยละ

15.6) และ 7-9 วันมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.6) สำหรับสถานที่ที่เคยอบรม พบว่าเคยอบรมแห่งเดียว มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 61.6) รองลงมาได้แก่ 2 แห่ง (ร้อยละ 21.3) , 3 แห่ง (ร้อยละ 13.9) 4 แห่ง มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.8) และมีผู้ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 2.4)

อาจารย์พยาบาลจะจัดสอนเฉพาะหัวข้อ(บท)ในบางรายวิชา มากที่สุด (ร้อยละ 79.3) รองลงมาได้แก่ จัดสอนทั้งรายวิชา (ร้อยละ 10.0) จัดสอนเฉพาะหัวข้อ(บท)ในบางรายวิชาและจัดสอนทั้งรายวิชา (ร้อยละ 9.3) และจัดสอนทั้งรายวิชาทั้งหลักสูตรมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.4)

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลที่สอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักในรายวิชาต่างๆ (n=150)

รายวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	90	60.00
2. แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล	47	31.33
3. การพยาบาลเด็ก	25	16.67
4. การพยาบาลสูติศาสตร์	22	14.67
5. การพยาบาลจิตเวช	9	6.00
6. การพยาบาลอนามัยชุมชน	8	5.33
7. อื่น ๆ ได้แก่		
- บริหารการพยาบาล	8	5.33
- กฎหมายวิชาชีพพยาบาล	6	4.00
- จริยศาสตร์	6	4.00
- พัฒนาการพยาบาล	6	4.00

หมายเหตุ อาจารย์ 1 คนสอนมากกว่า 1 รายวิชา

จากตารางที่ 5 พบว่า การรับรู้ของอาจารย์ที่สอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 60) รองลงมาได้แก่ รายวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล (ร้อยละ 31.33) รายวิชาการพยาบาลเด็ก (ร้อยละ 16.67) และรายวิชากฎหมายวิชาชีพพยาบาล จริยศาสตร์ และพัฒนาการพยาบาล นำวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เข้ามาใช้น้อยที่สุด (ร้อยละ 4)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของสถานที่ที่เคยอบรมวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก
ตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล (n=150)

สถานที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ	36	24.0
2. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี	17	11.3
3. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง	12	8.0
4. วิทยาลัยพยาบาล พระปกเกล้า จันทบุรี	11	7.3
5. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุบลราชธานี	10	6.7
6. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี	7	4.7
7. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี	7	4.7
8. แคนาดา (Mc Master University)	7	4.7
9. วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า เพชรบุรี	6	4.0
10. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง	6	4.0
11. โรงแรมปาดองรีสอร์ท จังหวัดภูเก็ต	5	3.3
12. ออสเตรเลีย (Newcastle University)	5	3.3
13. โรงแรมโมนาลิซ่า จังหวัดอุบลราชธานี	4	2.7
14. โรงแรมแก่งสะพือรีสอร์ท จังหวัดอุบลราชธานี	4	2.7
15. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ชลบุรี	4	2.7
16. Mission Hill จังหวัดกาญจนบุรี	4	2.7
17. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา	2	1.3
18. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี	2	1.3
19. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์	2	1.3
20. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา	2	1.3
21. กระทรวงสาธารณสุข	2	1.3
22. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร พิษณุโลก	2	1.3
23. โรงแรม kp grand จังหวัดจันทบุรี	2	1.3
24. นิวซีแลนด์	2	1.3
25. วิทยาลัยพยาบาล ศรีมหาสารคาม	1	0.7
26. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช	1	0.7
27. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	1	0.7
28. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม	1	0.7

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สถานที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
29. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	1	0.7
30. คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	0.7
31. โรงแรมเมธาวลัย จังหวัดเพชรบุรี	1	0.7
32. เพชรลารีสปอร์ต	1	0.7
33. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	0.7

หมายเหตุ อาจารย์ 1 คน เคยอบรมมากกว่า 1 แห่ง

จากตารางที่ 6 พบว่า อาจารย์พยาบาลอบรมวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 24) รองลงมา คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี (ร้อยละ 11.3) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง (ร้อยละ 8) ส่วนวิทยาลัยพยาบาล ศรีมหาสารคาม วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระยา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงแรมเมธาวลัย จังหวัดเพชรบุรี เพชรลารีสปอร์ต และ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นสถานที่ที่อาจารย์พยาบาลเคยไปอบรมน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.7 เท่ากัน)

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละตามการรับรู้ของนักศึกษา จำแนกตาม อายุ คะแนนเฉลี่ย ความชอบ การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก จำนวนวิชา ขนาดของวิทยาลัย (N = 328)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	64	19.5
20 - 24 ปี	262	79.9
25 ปีขึ้นไป	2	0.6
รวม	328	100.0
2. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)		
1.00 - 2.49	79	24.1
2.50 - 3.24	183	55.8
3.25 - 4.00	66	20.1
รวม	328	100.0
3. ความชอบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ชอบ	172	52.4
ไม่ชอบ	110	33.5
ชอบและไม่ชอบ	7	2.1
ความเห็นอื่น ๆ	83	25.3
4. จำนวนรายวิชา		
1 รายวิชา	73	22.3
2 รายวิชา	88	26.8
3 รายวิชา	108	32.9
4 รายวิชา	30	9.2
5 รายวิชา	29	8.8
รวม	328	100.0
5. ขนาดของวิทยาลัย		
ขนาดกลาง	135	41.2
ขนาดใหญ่	193	58.8
รวม	328	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ระหว่าง 20-24 ปี (ร้อยละ 79.9) รองลงมาได้แก่ อายุต่ำกว่า 20 ปี (ร้อยละ 19.5) และที่น้อยที่สุดคือช่วงอายุ 25 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 0.6)

นักศึกษาพยาบาลที่มีคะแนนเฉลี่ย 2.50-3.24 มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 55.8) รองลงไปคือ คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.49 (ร้อยละ 24.1) และคะแนนเฉลี่ย 3.25-4.00 (ร้อยละ 20.1)

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ชอบที่จะเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (ร้อยละ 52.4) รองลงไปคือ ไม่ชอบ (ร้อยละ 33.5) มีความเห็นอื่น ๆ (ร้อยละ 25.3) และที่ตอบทั้งชอบและไม่ชอบมีน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.1)

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ จะเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก 3 รายวิชา มากที่สุด (ร้อยละ 32.9) รองลงมาได้แก่ 2 รายวิชา (ร้อยละ 26.8) ,1 รายวิชา (ร้อยละ 22.3) และเรียน 5 รายวิชาเป็น จำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 8.8)

นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จะอยู่ที่วิทยาลัยพยาบาลที่มีขนาดใหญ่ (ร้อยละ 58.8) และอยู่ที่วิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 41.2)

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้
ปัญหาเป็นหลัก (n=328)

การรับรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชอบ		
1. ทำให้รู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักทำงานเป็นทีม และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	50	14.3
2. มีโอกาสได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การวางแผนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง	37	10.6
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาของผู้ป่วยจริง และสามารถให้การพยาบาลได้ถูกต้องเข้าใจมากขึ้น	19	5.4
4. เป็นการกระตุ้นให้รู้จักคิดอย่างมีระบบคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	16	4.6
5. มีโอกาสนำปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงมาวิเคราะห์ ศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้มีความรู้ในสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น	15	4.3
6. ทำให้เป็นผู้มีนิสัยกระตือรือร้นอยู่เสมอและกล้าแสดงออก	12	3.4
7. ได้ฝึกความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	11	3.1
8. เข้าใจง่าย เรียนรู้ได้เร็ว ไม่เบื่อ สนุก	3	0.9
9. ได้ความรู้หลากหลาย	3	0.9
10. เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างไม่มีขีดจำกัด ค้นหาข้อมูลได้ตรงประเด็น ได้ข้อมูลครบถ้วนจดจำได้มากกว่าการอ่านหนังสืออยู่คนเดียว	2	0.6

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การรับรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
11. ทำให้มีอิสระในการทำงาน อิสระในการแสดงความคิด ใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้	1	0.3
12. สามารถกำหนดหัวข้อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	1	0.3
ไม่ชอบ		
1. ยุ่งยากมาก ไม่มีเวลาเพราะต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงานด้วย ใช้เวลาในการเรียนมากจึงมีเวลาในการค้นคว้าไม่พอ	24	6.9
2. หนังสือที่ใช้ค้นคว้ามีน้อย	21	6.0
3. ได้รับความรู้ไม่เท่าเทียมกันในแต่ละกลุ่ม เพราะอาจารย์ประจำกลุ่มเป็นคนละคนกัน ทำให้ได้รับความรู้ต่างกัน	17	4.9
4. ความรู้พื้นฐานยังไม่แน่นหรือมีความรู้เฉพาะเรื่อง ยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ดีเท่าที่ควร	9	2.6
5. เนื้อหามากจับจุดไม่ได้ว่าจะออกข้อสอบตรงจุดไหน เพราะมีอาจารย์หลายท่านในการเรียนการสอน	9	2.6
6. เครียด เบื่อหน่าย วิตกกังวล เมื่อไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้	9	2.6
7. เกิดการขัดแย้งระหว่างกลุ่มทำให้บรรยากาศไม่ดี	9	2.6
8. ได้รับเนื้อหาไม่ครบถ้วน ทำให้การสอบมีปัญหาเพราะจะทราบแต่เนื้อหาที่ค้นคว้ามา	8	2.3

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การรับรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เท่านั้น		
9. จับประเด็นไม่ถูกเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่รู้ว่าจะเริ่มตรงจุดไหน ตีประเด็นปัญหาไม่แตก หากว่าวิเคราะห์ปัญหาผิดก็จะได้ตรงตามวัตถุประสงค์	7	2
10. ข้อสอบยากศึกษาข้อมูลไม่เพียงพอ หาเนื้อหาไม่ตรงกับปัญหาไม่เข้าใจ	7	2
11. สมาชิกในกลุ่มมีเวลาว่างไม่ตรงกัน ต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงาน	7	2
12. เวลาไม่แน่นอน เช่น ช่วงเปิด-ปิดปัญหาจะให้นเวลาน้อยเกิดการขัดแย้งระหว่างกลุ่มทำให้บรรยากาศไม่ดี	6	1.7
13. การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักถึงแม้จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน แต่ไม่สามารถเข้าใจได้ทุกอย่าง บางครั้งเป็นเรื่องน่าเบื่อ	5	1.4
14. ไม่มีมาตรฐานของการประเมินที่ชัดเจน	5	1.4
15. บทบาทอาจารย์ประจำกลุ่มบางท่านไม่เข้มงวด ไม่มีความรู้	5	1.4
16. ต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง อาจารย์บางท่านไม่ได้แนะนำแหล่งค้นคว้าให้	4	1.1
17. เป็นการกระจายความรู้ที่ทำให้ได้รับความรู้ไม่ทั่วถึง ไม่ครอบคลุมเต็มที่	4	1.1
18. คนพูดไม่เก่งคิดช้าจะเสียโอกาส ทำให้ได้คะแนนน้อย	3	0.9

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การรับรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
19. บางทีอยู่ในกลุ่มที่ไม่คุ้นเคย จะทำให้การทำงานไม่ราบรื่น	3	0.9
20. เนื้อหาสาระที่ต้องศึกษาหรือขอบเขตที่ต้องค้นคว้าไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่อาจารย์กำหนดไว้	3	0.9
21. บางครั้งผลที่ออกมาไม่ตรงกับวัตถุประสงค์หากมีการเรียนการสอนแบบบรรยายไปก่อนแล้วยกปัญหาหรือสถานการณ์ขึ้นมาศึกษาจะดีกว่า	2	0.6
22. เนื้อหาบางหัวข้อที่สมาชิกในกลุ่มนำเสนอการอธิบายฟังแล้วบางครั้งไม่เข้าใจ	2	0.6
23. บางครั้งไม่เข้าใจในเนื้อหา นั้น ๆ และไม่ทราบวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่แท้จริง	1	0.3
24. นักศึกษาบางคนไม่กระตือรือร้น ในการเข้ากลุ่ม การค้นคว้าจึงได้ข้อมูลไม่เต็มที่	1	0.3
25. ต้องทำรูปเล่มรายงานหลังเสร็จสิ้นการเรียน ทำให้สิ้นเปลือง อื่น ๆ	1	0.3
1. อยากให้อาจารย์เป็นคนเชื่อมโยงเนื้อหา ก่อนจากนั้นให้นักศึกษาเป็นผู้อภิปรายกันเอง โดยมีอาจารย์เป็นผู้สรุปเมื่อเสร็จสิ้นการอภิปรายแต่ละครั้ง	6	1.7
2. ควรมีหนังสือสำหรับค้นคว้าให้พอเพียงทันสมัย	5	1.4

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การรับรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. ควรจะมีการสอนทั้งแบบบรรยายและแบบ โดยใช้ปัญหาเป็นหลักควบคู่กันไป เป็นการ เรียนภาคทฤษฎีก่อน ปัญหาไหนไม่เข้าใจจึง นำมาตั้งเป็นสถานการณ์ทำการศึกษาค้นคว้าต่อไป	5	1.4
4. ไม่ได้รับความรู้เท่าที่ควรถ้านักศึกษาไม่กล้า พูด	4	1.1
5. เนื้อหาตรงส่วนที่ยากต้องการให้อาจารย์นำ ไปสอนในชั้นเรียนก่อนที่ จะไปศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	4	1.1
6. ผู้ที่เรียนเก่งจะรับได้ไวกว่าคนเรียนอ่อน	4	1.1
7. สมาชิกในกลุ่มขาดความรับผิดชอบ	3	0.9
8. อาจารย์บางท่านยังไม่เป็นผู้อำนวยความสะดวก สะดวก และไม่ยุติธรรมในการให้คะแนน	3	0.9
9. ชอบที่จะเรียนถ้ามีเวลาเรียนมาก บางครั้ง ไม่ชอบถ้าไม่มีเวลาร่าง	3	0.9
10. วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่มีเนื้อหาเยอะหลาย ระบบ ทำให้เข้าใจยาก	2	0.6
11. อาจใช้ได้ผลดีกับนักศึกษาต้องการค้นคว้า ด้วยตนเองและมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ พอ สมควร แต่ไม่ได้ผลสำหรับนักศึกษาที่ต้องการ ให้อาจารย์เป็นผู้บรรยายเนื่องจากจับ ประเด็นสำคัญไม่ได้	1	0.3
12. ควรจัดเวลาในการเรียนให้เหมาะสมไม่ควร ใช้เวลาช่วงบ่ายเพราะง่วงนอน	1	0.3
13. อยากให้อาจารย์สรุปเนื้อหาในชั้นเรียนอีก ครั้งเพื่อให้นักศึกษาทุกคนเข้าใจตรงกัน	1	0.3

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การรับรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
14. ชอบบางวิชาที่สามารถเข้าใจได้ง่าย	1	0.3
15. การเรียนแบบโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ควรมีการแบ่งกลุ่มให้ขนาดเล็กลงและมีอาจารย์หลายๆ คน	1	0.3
16. รู้สึกเฉย ๆ ถ้าได้เข้ากลุ่มกับกลุ่มที่มีความกระตือรือร้น งานก็จะสำเร็จได้เร็ว	1	0.3
17. บรรยากาศการให้ คะแนนไม่ค่อยจริงจัง เวลาที่มีอาจารย์มาให้คะแนนสมาชิกแต่ละคนก็จะแย่งกันพูด คำตอบที่ได้เหมือนไม่ตั้งใจตอบจริง ๆ	1	0.3

จากตารางที่ 8 พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก พบว่า เหตุผลที่ชอบมากที่สุดได้แก่ ทำให้รู้จักศึกษาค้นหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักทำงานเป็นทีม และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น(ร้อยละ 14.3) มีโอกาสได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การวางแผนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง (ร้อยละ 10.6) และทำให้ทราบถึงปัญหาของผู้ป่วยจริงและสามารถให้การพยาบาลได้ถูกต้องเข้าใจมากขึ้น (ร้อยละ 5.4) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบมากที่สุด ได้แก่ ยุ่งยากมาก ไม่มีเวลาเพราะต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงานด้วย ใช้เวลาในการเรียนมากจึงมีเวลาในการค้นคว้าไม่พอ (ร้อยละ 6.9) หนังสือที่ใช้ค้นคว้ามีน้อย (ร้อยละ 6.0) และได้รับความรู้ไม่เท่าเทียมกันในแต่ละกลุ่มเพราะอาจารย์ประจำกลุ่มเป็นคนละคนกันทำให้ได้รับความรู้ต่างกัน (ร้อยละ 4.9) ส่วนเหตุผลอื่นๆที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ อยากให้อาจารย์เป็นคนเชื่อมโยงเนื้อหา ก่อนจากนั้นให้นักศึกษาเป็นผู้อภิปรายกันเอง โดยมีอาจารย์เป็นผู้สรุปเมื่อเสร็จสิ้นการอภิปรายแต่ละครั้ง (ร้อยละ 1.7) ควรมีหนังสือสำหรับค้นคว้าให้พอเพียงทันสมัย (ร้อยละ 1.4) และควรมีการสอนทั้งแบบบรรยายและแบบโดยใช้ปัญหาเป็นหลักควบคู่กันไป เป็นการเรียนภาคทฤษฎีก่อน ปัญหาไหนไม่เข้าใจจึงนำมาตั้งเป็นสถานการณ์ทำการศึกษาต่อไป (ร้อยละ 1.4)

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามรายวิชาต่างๆที่นำเอาวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักมาใช้ (n=328)

รายวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	263	80.2
2. แนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล	170	51.8
3. การพยาบาลเด็ก	138	42.1
4. การพยาบาลสูติศาสตร์	132	40.2
5. การพยาบาลอนามัยชุมชน	43	13.1
6. การพยาบาลจิตเวช	29	8.8
7. จริยศาสตร์	29	8.8
8. ประชญา	15	4.6
9. ฟิสิกส์	15	4.6
10. คณิตศาสตร์	7	2.1
11. บริหารการพยาบาล	5	1.5
12. วิจัยทางการพยาบาล	4	1.2
13. พัฒนาการพยาบาล	2	0.6
14. กฎหมายวิชาชีพ	1	0.3

หมายเหตุ นักศึกษา 1 คน เรียน PBL มากกว่า 1 รายวิชา

จากตารางที่ 9 พบว่า นักศึกษาที่ตอบว่ารายวิชาทางการพยาบาลที่นำเอาวิธีการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักมาใช้สอนจำนวนมากที่สุด ได้แก่ รายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (ร้อยละ 80.2) รองลงมา ได้แก่ รายวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล (ร้อยละ 51.8) วิชาการพยาบาลเด็ก (ร้อยละ 42.1) และวิชากฎหมายวิชาชีพ นำเอาวิธีการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มาใช้น้อยที่สุด (ร้อยละ 0.3)

ตอนที่ 2 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักของ
อาจารย์และนักศึกษาพยาบาล

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหา
เป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการดำเนินการกับนักศึกษา	4.12	0.50	มาก
2. ด้านวิธีการเรียนการสอน	4.08	0.48	มาก
3. ด้านการประเมินผล	4.05	0.57	มาก
4. ด้านอาจารย์	3.64	0.62	มาก
รวม	3.97	0.54	มาก

(N = 150)

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านต่างก็อยู่ในระดับมาก โดยด้านการดำเนินการกับนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.12$) รองลงไปได้แก่ด้านวิธีการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.08$) และด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนด้านอาจารย์มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.64$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้
ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล จำแนกตามรายชื่อ (n=150)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านอาจารย์			
1. ในการเรียนการสอนแบบ PBL ทุกครั้งท่านได้จัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย	4.50	0.79	มากที่สุด
2. ท่านมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่ท่านสอนเป็นอย่างดี	3.88	0.69	มาก
3. ท่านเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองสม่ำเสมอ	3.86	0.70	มาก
4. ท่านกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในการเรียนการสอนแบบ PBL ได้สอดคล้องกับหลักสูตร	3.85	0.78	มาก
5. ท่านมีทักษะในการดูแลกลุ่มให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถควบคุมข้อขัดแย้งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.85	0.71	มาก
6. ท่านมีทักษะในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่กลุ่มภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนเป็นอย่างดี	3.77	0.73	มาก
7. ท่านมีทักษะในการสนับสนุนการแก้ปัญหาของกลุ่มได้เป็นอย่างดียิ่ง	3.75	0.74	มาก
8. ท่านเตรียมคำถามที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างสม่ำเสมอ	3.75	0.80	มาก
9. ท่านมีส่วนในการสร้างปัญหาหรือสถานการณ์ให้นักศึกษาได้ศึกษาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.67	1.08	มาก
10. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มืออาจารย์กับคู่มือนักศึกษา	3.65	1.25	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
11. ท่านมีการวางแผนกำหนดแหล่งทรัพยากรที่เหมาะสมให้กับนักศึกษาทุกครั้งที่ใช้การเรียนการสอนแบบ PBL	3.65	0.99	มาก
12. ท่านสามารถแสดงบทบาทในการส่งเสริมการวางแผนการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาด้วยตนเอง	3.63	0.84	มาก
13. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบ PBL เป็นอย่างดี	3.56	1.11	มาก
14. ท่านจัดเตรียมแบบประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้เฉพาะบุคคลของนักศึกษา	3.56	1.01	มาก
15. ท่านมีความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ เป็นอย่างดี	3.45	0.67	ปานกลาง
16. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิคการแก้ปัญหาของการเรียนการสอนแบบ PBL เป็นอย่างดี	3.44	0.81	ปานกลาง
17. ท่านได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักการและข้อปฏิบัติของการเรียนการสอนแบบ PBL เป็นอย่างดี	3.29	0.99	ปานกลาง
18. ท่านเป็นผู้ออกแบบวางแผนเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนแบบ PBL	3.19	1.15	ปานกลาง
19. ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือสำหรับประเมินผลการเรียนการสอนแบบ PBL โดยเฉพาะด้านการดำเนินการกับนักศึกษา	2.97	1.25	ปานกลาง
1. ในการเรียนการสอนแบบ PBL ครั้งแรกท่านจะแนะนำวิธีการเรียนการสอนให้นักศึกษารับทราบก่อน	4.35	0.75	มาก
2. ท่านส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงบทบาทการเป็นผู้นำและสมาชิกกลุ่มที่ดีอยู่เสมอ	4.35	0.59	มาก
3. ท่านช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาเองจากสถานการณ์ที่กำหนดให้	4.26	0.62	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. ท่านเปิดโอกาสให้นักศึกษาทำความเข้าใจศึกษา สถานการณ์อย่างละเอียด	4.25	0.65	มาก
5. ท่านช่วยกระตุ้นให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.25	0.70	มาก
6. ท่านส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาใช้ทักษะการ ติดต่อสื่อสารที่ดีต่อกลุ่มในการเรียนรู้ทุกครั้ง	4.24	0.620	มาก
7. ท่านแนะนำให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต่อกลุ่มอย่างมีเหตุผลสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ กำหนด	4.23	0.64	มาก
8. ท่านสนับสนุนให้นักศึกษามีความกล้าในการ ตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นอย่างมาก	4.23	0.66	มาก
9. ท่านแนะนำให้นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นเมื่อมีเหตุผลที่ดีกว่า	4.22	0.68	มาก
10. ท่านแจกคู่มือให้นักศึกษาให้นักศึกษาทำความเข้าใจ รายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบ PBL	3.98	1.02	มาก
11. ท่านเตรียมให้นักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเอง	3.97	0.80	มาก
12. ท่านให้คำแนะนำในการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนัก ศึกษาแต่ละคน	3.91	0.82	มาก
13. ท่านจัดเตรียมความพร้อมด้านตัวนักศึกษาเกี่ยว กับวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.85	0.79	มาก
14. ท่านเตรียมความพร้อมนักศึกษาในวิชาเฉพาะ สาขา	3.65	0.88	มาก
ด้านวิธีการเรียนการสอน			
1. ท่านกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.29	0.64	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. ท่านเปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้กัน ภายหลังไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม	4.29	0.66	มาก
3. ท่านกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันศึกษาหาความรู้ เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือสถานการณ์	4.28	0.60	มาก
4. ท่านเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามข้อสงสัย เกี่ยวกับปัญหาหรือสถานการณ์นั้นๆ จนเข้าใจ	4.23	0.71	มาก
5. ท่านใช้วิธีการเรียนการสอนที่ยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง	4.18	0.19	มาก
6. ท่านใช้วิธีการเรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้	4.18	0.69	มาก
7. ท่านแนะนำวิธีการจัดการกับแหล่งความรู้และการ ใช้ทรัพยากรในการเรียนให้กับนักศึกษา	4.17	0.65	มาก
8. ท่านกระตุ้นนักศึกษาให้เกิดการเชื่อมโยงและสรุป แนวคิดใหม่ภายหลังเสร็จสิ้นการอภิปราย	4.15	0.67	มาก
9. ท่านให้นักศึกษาประเมินความก้าวหน้าในการ เรียนรู้ด้วยตนเอง	4.12	0.75	มาก
10. ท่านเปิดโอกาสให้นักศึกษากำหนดมโนทัศน์ของ การเรียนรู้ (learning concept) ภายหลังจัดลำดับ สมมติฐาน	4.11	0.72	มาก
11. ท่านจัดวิธีการเรียนที่เน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย	4.10	0.79	มาก
12. ท่านพูดให้ความกระจ่างแก่นักศึกษาเกี่ยวกับถ้อย คำหรือศัพท์เฉพาะในสถานการณ์ที่กำหนดให้ อย่างชัดเจน	4.09	0.77	มาก
13. ท่านกระตุ้นนักศึกษาให้กำหนดและจัดลำดับของ สมมติฐานภายหลังที่นักศึกษาระบุปัญหาเรียบร้อยแล้ว	4.01	0.73	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
14. ท่านเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกวิธีการเรียนรู้แบบ มีอิสระด้วยตนเอง	4.00	0.68	มาก
15. ท่านกระตุ้นให้นักศึกษาสามารถระบุวัตถุประสงค์ ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.99	0.84	มาก
16. ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ท่านใช้เป็นปัญหาที่พบ บ่อยจริง ทันทันสมัยเกี่ยวกับสุขภาพ	3.98	0.65	มาก
17. ท่านใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการชี้แนะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.89	0.68	มาก
18. ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ท่านใช้ครอบคลุมโนทัศน์ ที่ต้องศึกษาอย่างครบถ้วน	3.89	0.73	มาก
19. ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ท่านสร้างมีความชัดเจน สั้น กระชับรัดใช้เวลาในการศึกษาเหมาะสม	3.87	0.71	มาก
ด้านการประเมินผล			
1. ท่านมีแบบฟอร์มการประเมินผลให้กับนักศึกษา ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน	4.38	0.84	มาก
2. ท่านประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาทำการ ประเมินตนเอง	4.31	0.72	มาก
3. ท่านประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาทำการ ประเมินเพื่อนในกลุ่ม	4.18	0.90	มาก
4. ท่านประเมินผลทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของ นักศึกษา	4.16	0.76	มาก
5. อาจารย์ทำการประเมินผลนักศึกษาภายหลังเสร็จ สิ้นการเรียนการสอน	4.12	0.79	มาก
6. ท่านประเมินผลความสนใจต่อการเรียนรู้ของนัก ศึกษา	4.12	0.72	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. ท่านทำการประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.10	0.77	มาก
8. ท่านให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาทันทีภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้	4.09	0.72	มาก
9. ท่านประเมินทักษะการคิด การตัดสินใจและการแก้ปัญหาของนักศึกษา	4.09	0.81	มาก
10. ท่านประเมินผลทักษะการติดต่อสื่อสารในการเรียนของนักศึกษา	4.05	0.81	มาก
11. ท่านใช้วิธีการประเมินผลนักศึกษาเป็นรายบุคคล	4.05	0.90	มาก
12. ท่านประเมินผลความสามารถในการค้นหาข้อมูลได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ใช้ศึกษา	3.98	0.75	มาก
13. ท่านทำการประเมินผลนักศึกษาเป็นระยะๆ หรือทุกครั้งของการเรียนการสอนแบบ PBL	3.95	0.85	มาก
14. ท่านประเมินการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาทำการประเมินอาจารย์	3.91	1.12	มาก
15. ท่านประเมินผลการประยุกต์ความรู้ที่ได้ในการแก้ปัญหาของนักศึกษา	3.91	0.82	มาก
16. ท่านประเมินผลชี้้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการเลือกวิธีการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมของนักศึกษา	3.89	0.82	มาก
17. ท่านนำวิธีการประเมินผลหลากหลายวิธีมาใช้ในการเรียนการสอนแบบ PBL เช่น การสังเกต ประเมินด้วยวาจา การทำข้อสอบแบบ (MEQ)	3.81	0.93	มาก
18. ท่านประเมินผลทักษะ ขั้นตอน กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา	3.79	0.84	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ตามการรับรู้ของอาจารย์ เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า

ด้านอาจารย์ที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สูงที่สุด ได้แก่ ในการเรียนการสอนแบบ PBL ทุกครั้งอาจารย์ได้จัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย ($\bar{X}=4.50$) รองลงไป ได้แก่ ท่านมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่ท่านสอนเป็นอย่างดี ($\bar{X}=3.88$) และท่านเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=3.86$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือในการประเมินการเรียนการสอนแบบ PBL โดยเฉพาะ ($\bar{X}=2.97$)

ด้านการดำเนินการกับนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สูงที่สุด ได้แก่ ในการเรียนการสอนแบบ PBL ครั้งแรกท่านจะแนะนำวิธีการเรียนการสอนให้นักศึกษารับทราบก่อน ($\bar{X}=4.35$) รองลงไป ได้แก่ ท่านส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงบทบาทการเป็นผู้นำและสมาชิกกลุ่มที่ดีอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.35$) และท่านช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ($\bar{X}=4.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านเตรียมความพร้อมนักศึกษาในวิชาเฉพาะสาขา ($\bar{X}=3.65$)

ด้านวิธีการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สูงที่สุด ได้แก่ ท่านกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ($\bar{X}=4.29$) รองลงมา ได้แก่ ท่านเปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้กันหลังไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ($\bar{X}=4.29$) และท่านกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันศึกษาหาความรู้เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ ($\bar{X}=4.28$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ท่านสร้างมีความชัดเจน สั้น กระชับ ใช้เวลาในการศึกษาเหมาะสม ($\bar{X}=3.87$)

ด้านการประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สูงที่สุด ได้แก่ ท่านมีแบบฟอร์มการประเมินผลให้กับนักศึกษาภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.38$) รองลงมา ได้แก่ ท่านประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาทำการประเมินตนเอง ($\bar{X}=4.31$) และ ท่านประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาทำการประเมินเพื่อนในกลุ่ม ($\bar{X}=4.18$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านประเมินผลทักษะ ขั้นตอน กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ($\bar{X}=3.79$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหา เป็นหลักตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านอาจารย์	3.92	0.51	มาก
2. ด้านวิธีการเรียนการสอน	3.85	0.54	มาก
3. ด้านการดำเนินการกับนักศึกษา	3.83	0.51	มาก
4. ด้านการประเมินผล	3.80	0.64	มาก
รวม	3.85	0.55	มาก

(N = 150)

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านต่างก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันโดยด้านอาจารย์มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาได้แก่ด้านวิธีการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.85$) ด้านการดำเนินการนักศึกษา ($\bar{X} = 3.83$) และด้านการประเมินผลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.80$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหา
เป็นหลักตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามรายชื่อ (N = 328)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านอาจารย์			
1. ในการเรียนการสอนแบบ PBL ทุกครั้งอาจารย์ได้จัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย	4.48	0.80	มาก
2. อาจารย์มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิธีการที่ท่านสอนเป็นอย่างดี	4.20	0.76	มาก
3. อาจารย์มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและข้อปฏิบัติของการเรียนการสอนแบบ PBL เป็นอย่างดี	4.15	0.75	มาก
4. อาจารย์มีความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ เป็นอย่างดี	4.06	0.65	มาก
5. อาจารย์กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในการเรียนการสอนแบบ PBL ได้สอดคล้องกับหลักสูตร	4.02	0.08	มาก
6. อาจารย์มีส่วนร่วมในการสร้างปัญหาหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ศึกษาสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.97	0.81	มาก
7. อาจารย์มีทักษะในการสนับสนุนการแก้ปัญหาของกลุ่มได้เป็นอย่างดี	3.95	0.64	มาก
8. อาจารย์มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการแก้ปัญหาของการเรียนการสอนแบบ PBL เป็นอย่างดี	3.95	0.77	มาก
9. อาจารย์มีความรู้และพร้อมที่จะแนะนำแหล่งทรัพยากรที่เหมาะสมให้กับนักศึกษา	3.94	0.89	มาก
10. อาจารย์กระตุ้นให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและช่วยกลุ่มค้นหาวิธีการแก้ไขข้อขัดแย้งต่างๆ	3.92	0.85	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
11. อาจารย์มีทักษะในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่กลุ่ม ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแบบ PBL เป็น อย่างดี	3.87	0.88	มาก
12. อาจารย์สามารถแสดงบทบาทการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการ เรียนรู้ด้วยตนเอง	3.87	0.76	มาก
13. อาจารย์สามารถแสดงบทบาทในการส่งเสริมการ วางแผนการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาด้วย ตนเอง	3.83	0.75	มาก
14. ท่านเตรียมคำถามที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดอย่าง มีวิจารณญาณอย่างสม่ำเสมอ	3.83	0.87	มาก
15. อาจารย์เป็นผู้ออกแบบวางแผนเกี่ยวกับวิธีการ เรียนการสอนแบบ PBL	3.82	0.93	มาก
16. อาจารย์จัดเตรียมแบบประเมินผลความก้าวหน้า ในการเรียนรู้เฉพาะบุคคลของนักศึกษา	3.77	0.94	มาก
17. อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเกี่ยวกับการ เรียนการสอนแบบ PBL เป็นอย่างดี	3.69	0.86	มาก
18. อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มืออาจารย์กับค ือนักศึกษา	3.62	1.05	มาก
19. อาจารย์มีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือในการ ประเมินการเรียนการสอนแบบ PBL โดยเฉพาะ ด้านการดำเนินการกับนักศึกษา	3.50	0.90	มาก
1. นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเมื่อมี เหตุผลที่ดีกว่า	4.39	0.65	มาก
2. นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.16	0.79	มาก

ดี

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. นักศึกษาได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกลุ่มอย่างมีเหตุมีผลสอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนด	3.99	0.81	มาก
4. นักศึกษาได้รับการฝึกวิคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาเองจากสถานการณ์ที่กำหนดให้	3.96	0.80	มาก
5. นักศึกษาได้รับการแนะนำวิธีการเรียนการสอนแบบ PBL ในการเรียนครั้งแรก	3.96	1.01	มาก
6. นักศึกษามีโอกาสแสดงบทบาทการเป็นผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มที่ดีอยู่เสมอ	3.88	0.84	มาก
7. นักศึกษาได้รับการกระตุ้นจากอาจารย์ให้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	3.84	0.80	มาก
8. นักศึกษาได้รับการกระตุ้นจากอาจารย์ให้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.83	0.83	มาก
9. นักศึกษาใช้ทักษะในการติดต่อสื่อสารที่ดีต่อกลุ่มในการเรียนรู้ทุกครั้ง	3.80	0.81	มาก
10. นักศึกษาได้ทำความเข้าใจปัญหาหรือสถานการณ์อย่างละเอียดก่อนกำหนดปัญหา	3.78	0.77	มาก
11. การเรียนแบบ PBL ทำให้นักศึกษามีความกล้าตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นอย่างมาก	3.76	0.87	มาก
12. อาจารย์เตรียมความพร้อมนักศึกษาในวิชาเฉพาะสาขา	3.55	0.87	มาก
13. นักศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนแบบ PBL	3.49	0.83	ปานกลาง
14. นักศึกษาทำความเข้าใจรายละเอียดของการเรียนการสอนจากคู่มือนักศึกษา	3.24	0.96	ปานกลาง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านวิธีการเรียนการสอน			
1. วิธีการเรียนการสอนเป็นการเรียนที่เน้นทักษะการชี้้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.21	0.78	มาก
2. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายหลังไปศึกษาข้อความรู้เพิ่มเติม	4.11	0.08	มาก
3. นักศึกษาร่วมกันศึกษาหาความรู้เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือสถานการณ์	4.04	0.82	มาก
4. นักศึกษาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในการเรียน	4.03	0.83	มาก
5. วิธีการเรียนการสอนเป็นการเรียนที่เน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย	4.01	0.87	มาก
6. วิธีการเรียนการสอนเป็นการสอนที่ยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้	4.00	0.82	มาก
7. อาจารย์ช่วยกระตุ้นนักศึกษาให้เกิดการเชื่อมโยงและสรุปแนวคิดใหม่ภายหลังเสร็จสิ้นการอภิปราย	4.00	0.76	มาก
8. ปัญหาหรือสถานการณ์ที่นำมาสอนเป็นปัญหาที่พบบ่อยจริง ทันสมัยเกี่ยวกับสุขภาพ	3.90	0.85	มาก
9. อาจารย์แนะนำวิธีการจัดการกับแหล่งความรู้การใช้ทรัพยากรในการเรียนให้กับนักศึกษา	3.89	0.87	มาก
10. นักศึกษากำหนดสมมติฐานและจัดลำดับภายหลังระบุปัญหาเรียบร้อยแล้ว	3.81	0.85	มาก
11. นักศึกษากำหนดมโนทัศน์ของการเรียนรู้ (Learning concept) ภายหลังจัดลำดับสมมติฐาน	3.80	0.81	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
12. นักศึกษาสามารถเลือกการเรียนรู้แบบมีอิสระด้วยตนเองได้	3.74	0.93	มาก
13. นักศึกษาสามารถซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับปัญหาหรือสถานการณ์นั้นๆจนเข้าใจ	3.70	0.86	มาก
14. อาจารย์อธิบายให้ความกระจ่างแก่นักศึกษาเกี่ยวกับถ้อยคำหรือศัพท์เฉพาะในสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างชัดเจน	3.68	0.91	มาก
15. ปัญหาหรือสถานการณ์ที่นำมาสอนมีความชัดเจน สั้นกะทัดรัด ใช้เวลาในการศึกษาเหมาะสม	3.68	0.94	มาก
16. นักศึกษาประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.67	0.85	มาก
17. วิธีการเรียนการสอนเป็นการสอนที่มีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้	3.66	0.88	มาก
18. ปัญหาหรือสถานการณ์ที่นำมาสอนครอบคลุมในทัศนที่ต้องศึกษาเป็นอย่างมาก	3.59	0.87	มาก
19. นักศึกษาสามารถระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของการเรียนการสอนแบบ PBL ด้วยตนเองได้	3.58	0.93	มาก
ด้านการประเมินผล			
1. มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาประเมินเพื่อนในกลุ่ม	4.00	0.98	มาก
2. มีการประเมินผลทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา	3.94	0.89	มาก
3. มีแบบฟอร์มการประเมินผลให้กับนักศึกษาภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน	3.91	1.04	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาทำการประเมินตนเอง	3.69	1.02	มาก
5. การประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.88	0.79	มาก
6. มีการประเมินผลความสนใจในการเรียนรู้ของนักศึกษา	3.85	0.91	มาก
7. อาจารย์ทำการประเมินผลนักศึกษาเป็นระยะๆ หรือทุกครั้งของการเรียนแบบ PBL	3.82	0.92	มาก
8. อาจารย์นำวิธีการประเมินผลหลากหลายวิธีมาใช้ในการเรียนการสอนแบบPBL เช่น การสังเกต ประเมินด้วยวาจาข้อสอบแบบเลือกตอบและ MEQ	3.81	0.96	มาก
9. อาจารย์ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาทันทีภายหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนรู้	3.79	0.88	มาก
10. มีการประเมินผลทักษะการติดต่อสื่อสารในการเรียนของนักศึกษา	3.79	0.88	มาก
11. อาจารย์ใช้วิธีการประเมินผลนักศึกษาเป็นรายบุคคล	3.78	1.12	มาก
12. มีการประเมินผลทักษะวิธีคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาของนักศึกษา	3.78	0.91	มาก
13. อาจารย์ประเมินผลนักศึกษาทันทีภายหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอน	3.77	0.94	มาก
14. มีการประเมินผลการชี้้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาโดยดูจากการเลือกวิธีการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.71	0.92	มาก
15. มีการประเมินผลทักษะ ขั้นตอน กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา	3.70	0.89	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
16. มีการประเมินผลความสามารถของนักศึกษาในการค้นหาข้อมูลได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ใช้ศึกษา	3.69	0.97	มาก
17. มีการประเมินผลการประยุกต์ความรู้ที่ได้มาใช้ในการแก้ปัญหาของนักศึกษา	3.67	0.84	มาก
18. มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาทำการประเมินอาจารย์	3.66	1.16	มาก

ตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า

ด้านอาจารย์ที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สูงที่สุด ได้แก่ ในการเรียนการสอนแบบ PBL ทุกครั้งอาจารย์ได้จัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย ($\bar{X}=4.48$) รองลงไป ได้แก่ อาจารย์มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่ทํานสอนเป็นอย่างดี ($\bar{X}=4.20$) และอาจารย์มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและข้อปฏิบัติของการเรียนการสอนแบบ PBL เป็นอย่างดี ($\bar{X}=4.15$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาจารย์มีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือในการประเมินการเรียนการสอนแบบ PBL โดยเฉพาะ ($\bar{X}=3.50$)

ด้านการดำเนินการกับนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สูงที่สุด ได้แก่ นักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเมื่อมีเหตุผลที่ดีกว่า ($\bar{X}=4.39$) รองลงไป ได้แก่ นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}=4.16$) และนักศึกษาได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกลุ่มอย่างมีเหตุมีผลสอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนด ($\bar{X}=3.99$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นักศึกษาทำความเข้าใจรายละเอียดของการเรียนการสอนจากคู่มือนักศึกษา ($\bar{X}=3.24$)

ด้านวิธีการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สูงที่สุด ได้แก่ วิธีการเรียนการสอนเป็นการเรียนที่เน้นทักษะการชี้แจงการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=4.21$) รองลงมา ได้แก่ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้กันภายหลังไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ($\bar{X}=4.11$) และนักศึกษาร่วมกันศึกษาหาความรู้เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือสถานการณ์

($\bar{X}=4.04$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นักศึกษาสามารถระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของการเรียนการสอนแบบ PBL ด้วยตนเองได้ ($\bar{X}=3.58$)

ด้านการประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักสูงสุด ได้แก่ มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาประเมินเพื่อนในกลุ่ม ($\bar{X}=4.00$) มีการประเมินผลทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา ($\bar{X}=3.94$) และมีแบบฟอร์มการประเมินผลให้กับนักศึกษาภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.91$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาทำการประเมินอาจารย์ ($\bar{X}=3.66$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามรายด้านและโดยรวม

สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	อาจารย์พยาบาล			นักศึกษาพยาบาล			t-test	P-value
	N = 150			N = 328				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ด้านอาจารย์	3.64	0.62	มาก	3.92	0.51	มาก	-4.73*	0.00
2. ด้านการดำเนินการกับนักศึกษา	4.12	0.50	มาก	3.83	0.51	มาก	5.85*	0.00
3. ด้านวิธีการเรียนการสอน	4.08	0.48	มาก	3.83	0.54	มาก	4.66*	0.00
4. ด้านประเมินผล	4.05	0.57	มาก	3.80	0.64	มาก	4.05*	0.00
รวม	3.97	0.54	มาก	3.85	0.55	มาก	2.29*	0.02

* P < .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลโดยส่วนรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักโดยรวมและแต่ละรายด้านตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลสูงกว่าการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล ยกเว้นด้านอาจารย์ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลมีค่าสูงกว่า

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล จำแนกตามขนาดของวิทยาลัย ประสพการณ์ในการได้รับการอบรมเรื่อง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลจำแนกตามขนาดของวิทยาลัย (N = 150)

สภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	ขนาดของวิทยาลัย						t-test	P-value
	ขนาดใหญ่ (n = 104)			ขนาดกลาง (n = 46)				
	X	S.D.	ระดับ	X	S.D.	ระดับ		
1. ด้านอาจารย์	3.70	0.58	มาก	3.51	0.70	มาก	1.75	0.08
2. ด้านการดำเนินการกับ นักศึกษา	4.18	0.45	มาก	3.99	0.56	มาก	2.29*	0.02
3. ด้านวิธีการเรียนการสอน	4.11	0.44	มาก	4.00	0.55	มาก	1.32	0.18
4. ด้านการประเมินผล	4.13	0.55	มาก	3.86	0.58	มาก	2.76*	0.00
รวม	4.03	0.44	มาก	3.84	0.52	มาก	2.31*	0.02

* P < .05

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่มีสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก โดยรวมอยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยที่มีขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการกับนักศึกษาและด้านการประเมินผล

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลจำแนกตามประสบการณ์ในการได้รับการอบรม เรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (N = 150)

สภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	ประสบการณ์การได้รับการอบรมเรื่อง PBL						t-test	P- value
	เคยรับการอบรม (n = 122)			ไม่เคยรับการอบรม (n = 28)				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ด้านอาจารย์	3.74	0.55	มาก	3.22	0.73	ปานกลาง	4.23*	0.00
2. ด้านการดำเนินการกับ นักศึกษา	4.16	0.45	มาก	3.95	0.65	มาก	1.63	0.11
3. ด้านวิธีการเรียนการสอน	4.10	0.43	มาก	3.95	0.64	มาก	1.18	0.25
4. ด้านการประเมินผล	4.09	0.53	มาก	3.87	0.72	มาก	1.92	0.06
รวม	4.01	0.42	มาก	3.73	0.63	มาก	2.26*	0.03

* P < .05

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์พยาบาลที่เคยรับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก และไม่เคยอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มีสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านอาจารย์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการดำเนินการกับนักศึกษา ด้านวิธีการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล ไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล จำแนกตามระยะเวลาที่มีการใช้การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระยะเวลาที่มีการใช้การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (n=150)

สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	จำนวน (คน)	ระยะเวลาที่มีการใช้ PBL	\bar{X}	S.D.	F-Ratio	P-value
1. ด้านอาจารย์	14	1 ปี	3.68	0.92	2.01	.09
	123	2-4 ปี	3.61	0.59		
	13	5 ปี ขึ้นไป	3.96	0.46		
2. ด้านการดำเนินการกับนักศึกษา	14	1 ปี	4.05	0.67	0.31	.92
	123	2-4 ปี	4.12	0.48		
	13	5 ปี ขึ้นไป	4.20	0.48		
3. ด้านวิธีการเรียนการสอน	14	1 ปี	4.09	0.67	0.06	.84
	123	2-4 ปี	4.07	0.46		
	13	5 ปี ขึ้นไป	4.11	0.46		
4. ด้านการประเมินผล	14	1 ปี	4.04	0.63	1.94	.18
	123	2-4 ปี	4.02	0.57		
	13	5 ปี ขึ้นไป	4.35	0.49		
รวม	14	1 ปี	3.96	0.68	1.14	.42
	123	2-4 ปี	3.94	0.45		
	13	5 ปี ขึ้นไป	4.15	0.43		

*P < 0.05

*ทดสอบโดยใช้สถิติ Kruskal-Wallis Test (Non-parametric test) เนื่องจากมีความแปรปรวนของจำนวนประชากรแตกต่างกัน

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล พบว่า ระยะเวลาที่มีการนำวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เข้ามาใช้ เป็นระยะเวลา 1 ปี, 2-4 ปี และ 5 ปีขึ้นไปนั้น ผลปรากฏว่าทั้งโดยส่วนรวมและแต่ละด้านของสภาพการเรียนการสอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามขนาดของวิทยาลัย

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและรายด้านจำแนกตามขนาดของวิทยาลัย (N = 328)

สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	ขนาดของวิทยาลัย						t-test	P-value
	ขนาดใหญ่ (n = 193)			ขนาดกลาง (n = 135)				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. ด้านอาจารย์	3.82	0.53	มาก	4.06	0.44	มาก	-4.46*	0.00
2. ด้านการดำเนินการกับนักศึกษา	3.74	0.53	มาก	3.96	0.46	มาก	-3.87*	0.00
3. ด้านวิธีการเรียนการสอน	3.76	0.57	มาก	3.97	0.47	มาก	-3.39*	0.00
4. ด้านการประเมินผล	3.74	0.65	มาก	3.90	0.61	มาก	-2.23*	0.02
รวม	3.77	0.51	มาก	3.97	0.43	มาก	-3.84*	0.00

* P < .05

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาพยาบาลที่อยู่ในวิทยาลัยขนาดกลางและขนาดใหญ่รับรู้สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักศึกษาพยาบาลที่อยู่ในวิทยาลัยที่มีขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยการรับรู้สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่อยู่ในวิทยาลัยขนาดใหญ่

ตอนที่ 7 ข้อมูลเชิงบรรยายเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ข้อดี
ข้อเสีย ปัญหาและข้อเสนอแนะตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล

วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวง
สาธารณสุข สรุปขั้นตอนในการทำได้ดังนี้

1. จัดแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 8-10 คน และมีอาจารย์นิเทศ
ประจำแต่ละกลุ่ม
2. มีการนัดวันเพื่อเปิดและปิดปัญหา โดยอาจารย์และนักศึกษาร่วมกันกำหนด
3. เมื่อถึงวันเปิดปัญหาทุกคนจะเข้ากลุ่ม มีการเลือกประธานและเลขากลุ่ม
4. อาจารย์แจกสถานการณ์ให้นักศึกษาอ่านและร่วมกันอภิปรายศัพท์หรือข้อความที่ยัง
ไม่ชัดเจน
5. นักศึกษาเตรียมวางแผนปัญหาและแนวทางแก้ไข ร่วมกันค้นหาปัญหาวิเคราะห์
ปัญหา ตั้งสมมติฐาน มโนทัศน์ของการเรียนรู้
6. หลังจากที่ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นให้กลุ่มฟัง ถ้ามีปัญหาอาจารย์ก็จะคอยชี้แนะ
เพิ่มเติมข้อมูลให้ เมื่อมีการกำหนดมโนทัศน์ของการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุม อาจารย์ประจำกลุ่มก็จะใช้
คำถามกระตุ้นให้สมาชิกได้คิดวิเคราะห์ปัญหาให้ครอบคลุม พร้อมทั้งแนะนำแหล่งทรัพยากรในการ
ค้นคว้าให้
7. หลังจากนั้นจึงให้นักศึกษาแยกย้ายกันไปศึกษาค้นคว้า แล้วนำมาอภิปรายกันในวัน
ปิดปัญหา
8. เมื่อหาความรู้ครบตามมโนทัศน์ของการเรียนรู้แล้ว จะมีการปิดปัญหาโดยอาจารย์
ประจำกลุ่มจะเข้าฟัง สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เสนอข้อมูลที่ตนเองไปหามาได้
อภิปรายกันจนได้ครบตามมโนทัศน์
9. ประธานดำเนินการปิดกลุ่ม จากนั้นอาจารย์ประจำกลุ่มจะให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นัก
ศึกษาโดยให้มีการประเมินผลตนเอง เพื่อนในกลุ่ม อาจารย์ โดยการประเมินด้วยวาจา
10. จากนั้นจะมีการประเมินอีกครั้งด้วยแบบประเมิน โดยประเมินตนเอง สมาชิกในกลุ่ม
และอาจารย์ประจำกลุ่ม
11. จัดทำรายงานส่ง 1 ฉบับ/กลุ่ม
12. ขั้นตอนสุดท้ายประเมินการสอบ โดยข้อสอบแบบอัตนัยดัดแปลงประยุกต์(MEQ)

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละ ข้อดี ข้อเสีย เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก
ตามการรับรู้ของนักศึกษา (n=328)

การรับรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ข้อดี		
1. ฝึกทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	55	16.77
2. ส่งเสริมกระบวนการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา	55	16.77
3. กล้าแสดงออก มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	54	16.46
4. รับผิดชอบ มีความเป็นผู้นำ และเชื่อมั่นในตนเอง	35	10.67
5. รู้จักการทำงานเป็นทีม	31	9.45
6. ฝึกการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	31	9.45
7. ได้ความรู้กว้างขึ้นและมีความหลากหลาย	22	6.71
8. มีความสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	15	4.57
9. มีความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ	13	3.96
10. สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีอิสระ	10	3.05
11. มีการสรุปประเด็นสำคัญในการศึกษาให้นักศึกษาฟังหลังจากเสร็จสิ้นการอภิปราย แต่ละครั้งโดยอาจารย์	10	3.05
12. เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ดี	5	1.52
ข้อเสีย		
1. ทรัพยากรไม่พอเพียง เช่น หนังสือ ห้องสมุดปิดเร็วหรือไม่เปิดในวันเสาร์อาทิตย์	25	7.62
2. เป็นการเรียนรู้ที่ยาก นักศึกษาได้เนื้อหาไม่ครอบคลุมและไม่ตรงกันในแต่ละกลุ่ม	25	7.62
3. ไม่เข้าใจขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอน	20	6.10
4. การสอนและการประเมินผลของอาจารย์แต่ละท่านไม่เหมือนกัน	15	4.57
5. การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักยังเป็นการเรียนที่ไม่เต็มรูปแบบ ทำให้ได้รับความรู้ ได้ไม่เต็มที่	15	4.57

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การรับรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ข้อเสีย		
6. การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักเหมาะกับนักศึกษาที่ชอบค้นคว้า แต่ไม่เหมาะกับคนที่ไม่ชอบค้นคว้าด้วยตนเอง	11	3.35
7. เนื้อหาเยอะ แต่ให้เวลาในการศึกษาน้อย เช่น 1 สัปดาห์ ต่อเรื่อง ซึ่งต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงานด้วย	11	3.35
8. บรรยากาศไม่น่าศึกษาค้นคว้า เหมือนถูกบังคับให้ต้องเรียนรู้สึกเกร็ง	10	3.05
9. ต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญมากพอสมควรจึงจะแก้ไขปัญหาได้ดี	10	3.05
10. บางแห่งใช้เวลาในการเรียนนานและใช้เวลาเรียนในตอนเย็น	10	3.05
11. อาจารย์ประจำกลุ่มบางกลุ่มไม่มีความเชี่ยวชาญในสถานการณ์นั้น	10	3.05
12. ถ้าเข้ากลุ่มที่มีความกระตือรือร้นก็จะทำให้งานสำเร็จเร็วขึ้น	9	2.74
13. ถ้านักศึกษาคนใดไม่แสดงความคิดเห็นจะเกิดปมด้อยในตนเอง	7	2.13
14. อาจารย์ไม่มีเวลาว่าง มักติดธุระ การปิดปัญหาจึงยืดเยื้อ ขาดการจัดสรรเวลาให้พอดี	7	2.13
15. นักศึกษาบางคนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเข้ากลุ่ม	7	2.13
16. ถ้านักศึกษาไม่มีความกระตือรือร้นก็จะไม่เกิดประโยชน์และไม่ได้ความรู้เพิ่ม	6	1.83
17. การนำเสนอข้อมูลที่ไปค้นคว้าต่อกลุ่ม น่าเบื่อ	5	1.52
18. เครียดในการเข้าทำงานกลุ่ม	5	1.52
19. ในขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหาจะใช้เวลาออกไป ส่วน ขั้นตอนการค้นคว้าหาข้อมูลให้เวลาน้อยไป	3	0.91

ตารางที่ 20 จำนวน และร้อยละตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลที่รายงานปัญหาในการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (n=328)

ปัญหา	จำนวนรายงาน (คน)	ร้อยละ
ด้านอาจารย์		
1. อาจารย์ประจำกลุ่มแต่ละกลุ่มชี้แนะแนวทางในการศึกษาไม่เหมือนกัน สรุปลักษณะประสงค์ของการเรียนรู้ไม่ตรงกัน	5	1.52
2. อาจารย์ไม่ค่อยมีเวลาว่างให้กับนักศึกษา เพราะสอนหลายวิชา ติดธุระบ่อยการเรียนไม่ต่อเนื่อง	5	1.52
3. อาจารย์ให้ความรู้ไม่เต็มที่	4	1.22
4. อาจารย์ประจำกลุ่มแนะแนวทางในการศึกษาไม่ชัดเจน	3	0.91
5. อาจารย์เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มากเกินไปทำให้ไม่มีอิสระในการคิด	1	0.30
6. ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนมักไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา	1	0.30
7. อาจารย์ที่ออกข้อสอบไม่ได้ เป็นอาจารย์ประจำกลุ่มทุกกลุ่ม ทำให้เกิดการเสียเปรียบ อาจสอบไม่ผ่าน	1	0.30
8. อาจารย์มีจำนวนน้อย	1	0.30
9. อาจารย์ไม่ถนัดในเรื่องที่นำมาสอนและเทคนิคการกระตุ้นของอาจารย์แต่ละท่านแตกต่างกันไปจึงทำให้เสียเวลาในการศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่มและอาจารย์	1	0.30
10. การประเมินผลของอาจารย์แต่ละท่านต่างกัน และบางครั้งอาจไม่ยุติธรรมเพราะมองแต่ภายนอก เช่น พุดแก่ง อาจไม่ทำงาน แต่คนพุดไม่แก่งทำงานมากกว่า	1	0.30
ด้านนักศึกษา		
1. นักศึกษาไม่กล้าแสดงความคิดเห็น พุดน้อย ทำให้ตามไม่ทัน	10	3.05
2. นักศึกษาขาดการเตรียมตัวในการเรียน ไม่สามารถ	3	0.91

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวนรายงาน (คน)	ร้อยละ
ประเมินปัญหาได้อย่างครอบคลุม		
3. นักศึกษามีความรู้ไม่แน่นอน มีพื้นฐานการเรียนรู้ไม่ค่อยดี ทำให้วิเคราะห์ปัญหาได้ยาก	3	0.91
4. ประสานงานกับอาจารย์ประจำกลุ่มได้ยาก	3	0.91
5. ไม่เข้าใจศัพท์ในโจทย์ว่ามีความหมายอย่างไรและโจทย์ปัญหาบางครั้งมีข้อมูลไม่เพียงพอ	3	0.91
6. ยังไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่องที่จะศึกษาดีพอ ยังปรับตัวเข้ากับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักไม่ได้และขาดแนวทางในการเรียน	3	0.91
7. ต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองภาระหนัก	1	0.30
8. เรียนหลายวิชาทำให้ไม่มีเวลาในการค้นคว้า เกิดความสับสน	1	0.30
9. ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านวิธีการเรียนการสอน	1	0.30
1. แหล่งค้นคว้าไม่พอเพียง เช่น หนังสือไม่พอเพียง เก่าไม่ทันสมัย	100	30.49
2. มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าน้อย เพราะเรียนหลายวิชาและมักไม่เป็นไปตามแผน	60	18.29
3. การศึกษาข้อมูลทุกครั้งไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ไม่ตรงกับสมมติฐาน หาประเด็นสำคัญของการศึกษาข้อมูลตนเองไม่ได้ และไม่สอดคล้องกับมโนทัศน์ที่ต้องการเรียนรู้	40	12.20
4. ความรู้ในการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกัน เพราะปิดปัญหาไม่เหมือนกัน เวลาสอบตอบต่างกัน	19	5.79
5. สับสนในหัวข้อ มองปัญหาไม่ครอบคลุม บางโจทย์สรุปยาก เนื้อหากว้าง	14	4.27

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวนรายงาน (คน)	ร้อยละ
6. ปิดปัญหาได้ยาก ความรู้ไม่ค่อยทั่วถึง ได้รับความรู้ไม่ลึกซึ้ง ไม่สมบูรณ์และไม่ครอบคลุม เพราะจะทราบเฉพาะหัวข้อที่ได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าเท่านั้น ส่วนอื่น ๆ ก็จะไม่รู้	14	4.27
7. หาเนื้อหาไม่ได้ เครียด ไม่เข้าใจขั้นตอนวิธีการเรียน	14	4.27
8. เกิดความขัดแย้งในกลุ่ม ทำให้เสียเวลาในการเรียน	11	3.35
9. ใช้เวลาเรียนมากทำให้รบกวนวิชาอื่น ๆ ผลทำให้การเรียนตกต่ำ	10	3.05
10. สถานที่ใช้เรียนมีไม่พอเพียง เช่น มีห้องเรียนน้อย	10	3.05
11. ข้อมูลความรู้ที่ได้จากเพื่อน รูปแบบการนำเสนอรายงานน่าเบื่อ ไม่ดึงดูดความสนใจ	10	3.05
12. พักผ่อนน้อย ต้องประชุมกลุ่มบ่อยเพื่อน ๆ และนักศึกษา มีเวลาว่างไม่ตรงกัน	7	2.13
13. กลุ่มมีขนาดใหญ่เกินไป ทำให้ประสานงานยาก	6	1.83
14. นักศึกษาไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงว่าจะให้ศึกษาอะไร	5	1.52
15. นักศึกษาขาดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันต่างคนต่างศึกษาค้นคว้า	5	1.52
16. นักศึกษาบางคนไม่สนใจการเรียนขาดความรับผิดชอบ ไม่ชอบค้นคว้าด้วยตนเองต้องไปขอลอกจากเพื่อน	5	1.52
17. ห้องสมุดปิดเร็ว วันธรรมดาเปิดถึง 6 โมงเย็นเท่านั้น และไม่เปิดเสาร์-อาทิตย์	5	1.52
18. ประธานกลุ่มขาดการกระตุ้นสมาชิกในกลุ่มให้สนใจแลกเปลี่ยนความคิดเห็นควบคุมกลุ่มไม่ได้และมีความซ้ำซากในการเลือกผู้นำกลุ่ม	3	0.91

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวนรายงาน (คน)	ร้อยละ
19. นักศึกษาที่หาข้อมูลได้มากก็จะได้ความรู้อีก นักศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลผิดวัตถุประสงค์	2	0.61
20. การสรุปข้อมูลแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มใหญ่ มีน้อย	1	0.30
21. นักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอข้อมูลที่ศึกษา น้อยมักถูกประเมินว่าขาดความพร้อม ขาดความรู้ความ สามารถ ซึ่งนักศึกษารายนั้นอาจขาดความกล้าในการ แสดงออก	1	0.30
22. การถ่ายทอดความรู้ที่ไปค้นคว้ามาให้สมาชิกกลุ่มฟังยัง ไม่ชัดเจน จุดและฟังไม่ทันในเนื้อหาส่วนของคนอื่น	1	0.30
23. การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ ตรงกัน	1	0.30
24. สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเพราะต้องทำรายงานด้วยทุกครั้ง	1	0.30
25. วิเคราะห์ปัญหาไม่ชัดเจน	1	0.30
26. ระยะเวลาในการเปิด-ปิดปัญหาไม่แน่นอนเสียเวลา และ บางหัวข้อไม่เกี่ยวกับหลักสูตรก็ต้องเรียน ด้านการประเมินผล	1	0.30
1. การประเมินแบบ MEQ ไม่ค่อยเข้าใจ	1	0.30
2. ไม่เข้าใจวิธีการประเมินผล	1	0.30

จากตารางที่ 20 พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลที่รายงานปัญหาในการเรียนการสอน โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก พบว่า ด้านอาจารย์ ที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ อาจารย์ประจำกลุ่มแต่ละกลุ่มที่
แนะแนวทางไม่เหมือนกัน สรุปวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ไม่ตรงกัน รองลงมา ได้แก่ อาจารย์ไม่ค่อยมี
เวลาว่างให้กับนักศึกษาเพราะสอนหลายวิชา ติดธุระบ่อย การเรียนไม่ต่อเนื่อง (ร้อยละ 1.52 เท่ากัน)
และอาจารย์ให้ความรู้ไม่เต็มที่ (ร้อยละ 1.22) ส่วนด้านนักศึกษา ที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ นักศึกษา
ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น พูดน้อย ทำให้ตามไม่ทัน (ร้อยละ 3.05) รองลงมา ได้แก่ นักศึกษาขาดการ

เตรียมตัวในการเรียนไม่สามารถประเมินปัญหาได้อย่างครอบคลุมและนักศึกษามีความรู้ไม่แน่นอน มีพื้นฐานการเรียนไม่ค่อยดีทำให้วิเคราะห์ปัญหาได้ยาก (ร้อยละ 0.91 เท่ากัน) ส่วนด้านวิธีการเรียนการสอน ที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ แหล่งค้นคว้าไม่พอเพียง เช่น หนังสือไม่พอเพียง เก่าไม่ทันสมัย (ร้อยละ 30.49) มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าน้อย เพราะเรียนหลายวิชา และมักไม่เป็นไปตามแผน (ร้อยละ 18.29) การศึกษาข้อมูลทุกครั้งไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ไม่ตรงกับสมมติฐาน หาประเด็นสำคัญของการศึกษาข้อมูลตนเองไม่ได้ และไม่สอดคล้องกับมโนทัศน์ที่ต้องการเรียนรู้ (ร้อยละ 12.20) และด้านการประเมินผล ที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ การประเมินแบบ MEQ ไม่ค่อยเข้าใจและไม่เข้าใจวิธีการประเมินผล (ร้อยละ 0.30 เท่ากัน)

ตารางที่ 21 จำนวน และร้อยละตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลที่รายงานข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (n=328)

ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข	จำนวนรายงาน (คน)	ร้อยละ
ด้านอาจารย์		
1. อยากให้อาจารย์สรุปเนื้อหาทั้งหมดให้ฟังอีกครั้งหลังเสร็จสิ้นการอภิปราย	28	8.54
2. อยากให้อาจารย์ชี้แนะเกี่ยวกับหัวข้อวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่อยากให้นักศึกษาทราบก่อนและควรให้แนวทางการแก้ไขแต่ละกลุ่มให้ตรงกัน	20	6.10
3. อาจารย์ควรแบ่งงานให้นักศึกษารับผิดชอบในแต่ละคน	11	3.35
4. เตรียมความพร้อมในตัวนักศึกษาก่อนการเรียนการสอนและกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความกล้าในการแสดงออกมากขึ้น	10	3.05
5. อยากให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการเข้ากลุ่มมากกว่าเป็นผู้อำนวยความสะดวก	9	2.74
6. อาจารย์น่าจะมีส่วนร่วมในการแนะปัญหาหรือจุดสำคัญในการเรียนเพราะนักศึกษายังขาดประสบการณ์ เช่น แนะนำแหล่งทรัพยากรที่เป็นทั้งบุคคลและสถานที่ทั้งของรัฐและเอกชน	5	1.52
7. อาจารย์ควรให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีภายหลังเสร็จสิ้นการอภิปราย	3	0.91
8. อาจารย์ควรมีมาตรฐานการเรียนให้เหมือนกันทุกคนและควรมีเวลาในการเรียนการสอนอย่างเต็มที่	2	0.61
9. เฉลยข้อสอบที่ทำไปแล้วจะได้เป็นแนวทางในการค้นคว้าต่อไป	2	0.61
10. อาจารย์ควรแจกสถานการณื้นั้น ๆ ไปอ่านล่วงหน้า	1	0.30

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข	จำนวนรายงาน (คน)	ร้อยละ
11. อาจารย์ไม่ควรให้นักศึกษานำหนังสือมาอ่านให้สมาชิกกลุ่ม ฟัง ควรสรุปมาอภิปราย	1	0.30
12. ต้องการอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ ด้านนักศึกษา	1	0.30
1. ควรแบ่งเวลาในการเรียนให้เหมาะสมเป็นไปตามแผน เสร็จตรงตามกำหนดเวลา ต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้ได้ตามกำหนดมีความกระตือรือร้นสม่ำเสมอ และให้ความร่วมมือแก่กลุ่ม	51	15.55
2. ร่วมมือกันประสานงานกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3	0.91
3. สามารถเลือกสมาชิกในกลุ่มได้เอง	3	0.91
4. พยายามค้นคว้าให้ได้ตามเวลาที่กำหนด มีความกระตือรือร้นและต้องรู้จักกล้าคิดกล้าแสดงความคิดเห็น	3	0.91
5. การตั้งปัญหาควรสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษามากที่สุด ด้านวิธีการเรียนการสอน	1	0.30
1. จัดให้มีแหล่งค้นคว้าอย่างเพียงพอ ใหม่ ทันสมัย เช่น ตำรา เอกสาร คอมพิวเตอร์ แหล่งความรู้พิเศษในบุคคล ทั้งภาครัฐและเอกชน	123	37.50
2. เนื้อหาในการสอนควรมีไม่มาก และไม่ควรเรียนพร้อมกันหลาย ๆ วิชา ควรสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักในบางเนื้อหา ควรเรียนแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่ควรเรียนในหน่วยกิตการเรียนมากจะทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาค้นคว้า ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ทำให้ไม่เข้าใจยิ่งขึ้น	15	4.57
3. ส่งเสริมให้ทุกภาควิชามีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักบ่อย ๆ	7	2.13

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข	จำนวนรายงาน (คน)	ร้อยละ
4. จัดขนาดของการเข้ากลุ่มให้มีจำนวนน้อยลง เช่น 6-8, 5-10 คน	7	2.13
5. สมาชิกกลุ่มควรได้รับการกระตุ้นจากผู้นำกลุ่มให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นระยะๆ และมีความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและควรมีการเปลี่ยนผู้นำกลุ่มทุกครั้งเมื่อเริ่มกลุ่มใหม่	6	1.83
6. น่าจะจัดรูปแบบการสอนให้ใช้เวลามากกว่านี้ จะได้ความรู้มาก ๆ	6	1.83
7. ต้องมอบหมายให้ทุกคนค้นคว้าหาเนื้อหาทั้งหมดไม่ใช่เฉพาะหัวข้อที่ได้รับมอบหมายเท่านั้นและเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข้อมูลให้น่าสนใจ	5	1.52
8. จัดเวลาในการเปิด-ปิดปัญหาให้เหมาะสมและไปทำกิจกรรมนอกสถานที่และ ไม่ควรนัดประชุมกลุ่มในวันหยุดราชการ	4	1.22
9. น่าจะจัดให้มีการเข้ากลุ่มกันล่วงหน้า 2-3 ครั้ง ก่อนจะเข้ากลุ่มจริงจะได้ทราบข้อมูลทั้งหมดและเกิดความคุ้นเคย	3	0.91
10. ห้องสมุดควรเปิดนอกเวลา เช่น หลังเลิกเรียน,เสาร์-อาทิตย์	3	0.91
11. ควรจัดวิธีการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักให้รัดกุมขึ้น ขึ้นขั้นตอนการศึกษาบางขั้นตอนควรตัดออกเพราะซ้ำกัน เช่น การตั้งปัญหา และการวิเคราะห์ปัญหา	2	0.61
12. ควรมีการสรุปทำเป็นรูปเล่มรายงานของเนื้อหาทั้งหมดเพื่อแจกให้สมาชิกในกลุ่มเก็บไว้ศึกษาต่อไป	2	0.61
13. น่าจะจัดวิชาการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักเข้าไปไว้ในตารางสอน เพื่อจะได้มีเวลาในการเรียน	2	0.61
14. เวลาเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ควรมีการขึ้นฝึกปฏิบัติงานด้วยเพราะจะได้พบสภาพผู้ปวยจริง	2	0.61

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข	จำนวนรายงาน	ร้อยละ
	(คน)	
15. ร่วมกันกำหนดมโนทัศน์ในการเรียนรู้ให้ครอบคลุมและสรุปแนวคิดให้ตรงกับวัตถุประสงค์	2	0.61
16. กำหนดระยะเวลาในการคิดมโนทัศน์ในการเรียนรู้ให้มากขึ้น ด้านสื่อการเรียนการสอน	1	0.30
1. จัดให้มีห้องสำหรับประชุมกลุ่มย่อย	1	0.30
2. หนังสือมีน้อยไม่ควรให้ยืมออกนอกห้องสมุด ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	1	0.30
1. ไม่ควรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เพราะเป็นวิธีที่ไม่ค่อยเหมาะกับนักศึกษาไทย ซึ่งไม่ค่อยกล้าแสดงออกและขาดความมั่นใจ	9	2.74
2. อยากกลับไปเรียนแบบบรรยาย	9	2.74
3. ถ้ามีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ควรมองปัจจัยต่าง ๆ เช่น เวลา สื่อการสอน ความสนใจที่อยากจะเรียน	3	0.91
4. ควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ตั้งแต่ปี 1 ไม่ต้องใช้แบบบรรยายเลย เพราะถ้ามาสอนทีหลังจะทำให้เกิดการเปรียบเทียบ และพบว่าการเรียน น่าเบื่อ	3	0.91
5. ควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ตั้งแต่ต้นเทอม เพราะปลายเทอมจะมีช่วงของการสอบพร้อมด้วย	3	0.91
6. ควรมีการเรียนแบบบรรยายให้เข้าใจเนื้อหามากกว่านี้ก่อนจะได้วิเคราะห์ปัญหาได้ชัดเจน	3	0.91
7. อยากให้มีบรรยายภาคแบบสบาย ๆ ไม่ใช่กลัวไม่ได้คะแนน	2	0.61

จากตารางที่ 21 พบว่า นักศึกษาพยาบาลรายงานข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก พบว่า ข้อเสนอแนะด้านอาจารย์ที่ต้องการให้แก้ไขมากที่สุด ได้แก่ อยากให้อาจารย์สรุปเนื้อหาทั้งหมดให้ฟังอีกครั้งหลังเสร็จสิ้นการอภิปราย (ร้อยละ 8.54) ด้านนักศึกษาที่ต้องการให้แก้ไขมากที่สุด ได้แก่ ควรแบ่งเวลาในการเรียนให้เหมาะสมเป็นไปตามแผนเสร็จตรงตามกำหนดเวลา ต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้ได้ตามกำหนดมีความกระตือรือร้นสม่ำเสมอ และให้ความร่วมมือแก่กลุ่ม (ร้อยละ 15.55) ด้านวิธีการเรียนการสอนที่ต้องการให้แก้ไขมากที่สุด ได้แก่ จัดให้มีแหล่งค้นคว้าอย่างเพียงพอ ใหม่ ทันสมัย เช่น ตำรา เอกสาร คอมพิวเตอร์ แหล่งความรู้พิเศษในบุคคล ทั้งภาครัฐและเอกชน (ร้อยละ 37.50) ด้านสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการให้แก้ไขมากที่สุด ได้แก่ จัดให้มีห้องประชุมกลุ่มย่อยและหนังสือมีน้อยไม่ควรให้ยืมออกนอกห้องสมุด (ร้อยละ 0.30) ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆที่ต้องการมากที่สุด คือ ไม่ควรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักเพราะเป็นวิธีที่ไม่ค่อยเหมาะกับนักศึกษาไทย ซึ่งไม่ค่อยกล้าแสดงออกและขาดความมั่นใจ (ร้อยละ 2.74)